

LUNASTUSLUPAPÄÄTÖS

HAKIJA

Kaakon Alueverkko Oy

HAKEMUS

Hakija on pyytänyt 20.12.2024 saapuneella hakemuksella Maanmittauslaitokselta lunastuslaissa (603/1977) tarkoitettua lunastuslupaa Kymi-Vehkalahti-Keltakallio 2 x 110 kV voimansiirtojohtoa varten tarvittaviin maa-alueisiin pysyvin käyttöoikeuksin sekä lunastuslain 58 §:n mukaista ennakkohaltuunottolupaa. Voimansiirtojohto sijoittuu Kotkan ja Haminan kaupunkien alueille.

Hakija esittää, että lunastuksen kohde voidaan jättää lunastuslain 10 §:n nojalla vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Hankkeen taustaa

Kaakon Alueverkko Oy on alkuvuodesta 2024 aloittanut suunnittelutyöt 2x110 kV voimajohdon saneerauksesta asemavälille Kymi-Vehkalahti-Keltakallio. Verkon vahvistaminen on mahdollista toteuttaa lähes kokonaisuudessaan nykyiseen johtokäytävään, kun nykyinen vanhimmilta osin 1950-luvulla rakennettu 110 kV voimajohto puretaan pois ja sen tilalle rakennetaan uusi 2x110 kV voimajohto. Johto uusitaan vapaasti seisovilla teräsristikkopylväillä (T-pylväsrakenne) purettavan johdon vanhalle johtoreitille, jonka johto-alue on aikanaan lunastettu.

Asemavälin 1696 Kymi-Vehkalahti johtoaukean leveys (26 m) säilyy ennallaan, mutta rakentamisrajoitus päivitetään nykyisen johtoalueen ulkoreunaan, 23 metrin etäisyydelle keskilinjasta. Lisäksi käyttöoikeuden rajoitus päivitetään reunavyöhykkeiden osalta (olemassa oleva lunastus: reunavyöhyke lunastettu 10 m johtoaukean molemmin puolin metsäalueilla).

Osuuden 1040 Vehkalahti-Keltakallio (P543 asti) johtoaukean leveys (30 m) säilyy ennallaan, mutta rakentamisrajoitus päivitetään nykyisen johtoalueen ulkoreunaan, 25 metrin etäisyydelle keskilinjasta. Lisäksi käyttöoikeuden rajoitus päivitetään reunavyöhykkeiden osalta (olemassa oleva lunastus: reunavyöhyke lunastettu 10 m johtoaukean molemmin puolin metsäalueilla).

Uusien voimajohtopylväiden paikat tulevat muuttumaan, joka aiheuttaa myös johtoreittiin vähäisiä muutoksia. Tavoitteena on pidentää voimajohtopylväiden jännevälejä ja vähentää rakennettavien pylväiden määrää sekä pylväiden sijoitustarvetta pelloille.

Keltakallion teollisuusalueelle suunniteltu akkuteollisuuden toiminta kasvattaa merkittävästi sähkötehon tarvetta alueella. Lisäksi vanhat puurakenteiset pylväät ovat käyttöikänsä lopussa, ja saneeraus on tarpeen sähkönsiirron varmistamiseksi. Johdon uusimisella turvataan alueen nykyinen sähkönsaanti ja mahdollistetaan lähitulevaisuudessa tarvittava siirtokapasiteetin lisäys.

Voimajohdon uusiminen aiheuttaa pylväspaikkojen muuttumisia ja rakentamisrajoitusalueen muutoksen. Kaakon Alueverkko Oy hakee Maanmittauslaitokselta lunastuslain (laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 603/1977) mukaista lupaa, jonka perusteella johtoalueen käyttöoikeus saatetaan vastaamaan uuden johdon rakentamisen jälkeisiä olosuhteita.

Johtoreitti

Kymi-Vehkalahti-Keltakallio 2x110 kV voimajohdon reitti alkaa Kotkan kaupungin alueella sijaitsevalta Fingrid Oyj:n omistamalta tilalta Kymin muuntoasema, kiinteistötunnus 285-429-2-66. Johto-osuus suuntaa purettavan 110 kV Raippo-Kymi voimajohdon keskilinjaa pitkin kohti Haminan kaupungin alueella sijaitsevaa Kaakon Alueverkko Oy:n omistamaa tilaa Voimasumma, kiinteistötunnus 75-421-7-42. Lunastettavan johtokäytävän pituus on osuudella Kymistä Vehkalahteen noin 7,1 km.

Reitti jatkaa Haminan kaupungin alueella olevalta Vehkalahten erotinaseimalta Keltakallion teollisuusalueelle purettavan 110 kV Raippo-Kymi voimajohdon keskilinjaa pitkin. Voimajohtoyhteyden saneerattava osuus päättyy Kotkan kaupungin omistamalle tilalle, kiinteistötunnus 285-46-168-1, Keltakallion teollisuusalueen reunalla T-pylväälle 543Y. Lunastettavan johtokäytävän pituus on osuudella Vehkalahtesta Keltakalliolle noin 5,1 km.

Hakemuksen liitteenä on 1:120 000 kartta koko voimajohtoreitistä sekä 1:9000 kartta.

Johtojen vaatima maa-alue ja vanhat lunastukset

Asemavälillä Kymi-Vehkalahti voimajohdon vaatima maa-alue vaihtelee reitillä riippuen rinnakkaisista voimajohtorakenteista. Lunastettu leveys johtoauealla on 26 m ja reunavyöhyke 10 m johtoauean molemmin puolin metsäalueilla (arkistotunnus K:318T). Osuuden Vehkalahti-Keltakallio tilantarve on omassa johtokäytävässään 50 metriä, joka koostuu 30 metriä leveästä johtoaueasta ja sen molemmin puolin 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä (arkistotunnus K:36T).

Johto suunnitellaan pääosin olemassa olevaan johtokäytävään. Uutta johtoaluetta tulee tämän hetken tiedoilla pelloilla ja kulmapaikoissa. Uutta lunastusta muodostuu saneeraushankkeelle Kymi-Vehkalahti-Keltakallio nykyisen lunastuksen lisäksi kokonaisuudessaan yhteensä noin 6,4 ha, josta peltoalueita noin 4,6 ha. Käytännössä rajoitetta maankäytölle ei tule vastaavaa

hehtaarimäärää, koska maanviljely on mahdollista entiseen tapaan. Voimajohdon rakentamistyöt on arvioitu vuosille 2025–2026.

Saneerausurakan yhteydessä tehdään johtojärjestelyitä 4842 Juurikorpi-Vehkjärvi 110 kV johtoon Uusihaan alueella Kotkassa (285-429-12-88 Alho). Pylvässiirron ja uuden erottimen rakentamistyöt sekä järjestelyt tehdään Juurikorpi-Vehkjärvi nykyisellä johtoalueella ja sisältyen osuuteen Kymi-Vehkalahti.

Myös Vehkalahden sähköasemalla Haminassa (75-421-7-42 Voimasumma) tehdään johtojärjestelyitä voimajohdoille 1419 Vehkalahti-Salmenkylä 110 kV (kaakon suuntaan) ja 1040 Vehkalahti-Suurmiehkälä 110 kV (koillisen suuntaan). Vehkalahti-Salmenkylä voimajohdon osalta johtoalue levenee hieman tilojen 75-421-11-0 Takaharju ja 75-421-3-53 Sorakuoppa alueilla, koska Vehkalahden asemalta lähdettäessä yhden virtapiirin 110 kV voimajohto tullaan saneeraamaan 2x110 kV voimajohdoksi ja johdot on erotettava eri pylväsrakenteisiin ennen kuin palaavat pylväällä 2Y yhteispylvääseen. Pylvästä 2Y pidemmälle ei saneerata tässä vaiheessa.

Johtojärjestelyjen yhteydessä puretaan osa 1696 Raippo-Kymi 110 kV, joloin edellä mainittujen tilojen osalta purkautuu vanhaa lunastusta. Samalla lisäksi Vehkalahdesta itään puretaan osuus 1419 Raippo-Kymi 110 kV voimajohdosta. Vehkalahti-Suurmiehkälä voimajohdon osalta pysytään nykyisellä johtoalueella eikä uuden pylvään P1 rakentaminen aiheuta uutta lunastusta johtoalueelle.

Poikkileikkauspiirrokset johtoalueista ovat esitettynä hakemuksen liitteessä 2 ja liitteenä 2.1 on kartta, missä johtoalueet ovat sijoitettuna reitin varrelle.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN, SUOSTUMUKSET, SELVITYKSET, LUVAT JA LAUSUNNOT

Kiinteistönomistajien ja käyttöoikeuden haltijoiden sekä muiden tahojen kuuleminen

Hakija on tehnyt useimpien johtoalueen kiinteistöjen omistajien kanssa sopimukset. Sopimuksen allekirjoittajat ovat suostuneet lunastukseen ja ennakokohaltuunottoon sekä siihen ettei heitä enää kuulla lunastusluvan antamisen yhteydessä.

Maanmittauslaitos on lähettänyt lausuntopyynnön ja hakemusasikirjat niille kiinteistöjen omistajille, jotka eivät ole suostuneet kirjallisella sopimuksella lunastukseen. Tosite asiakirjojen vastaanottamisesta löytyy Maanmittauslaitoksen asianhallintajärjestelmästä.

Lunastuksen kohteena olevilla kiinteistöillä ei ole sellaisia käyttöoikeuden haltijoita, joita olisi pitänyt kuulla hakemuksesta.

Muiden kuin kiinteän omaisuuden omistajien ja käyttöoikeuden haltijoiden kuulemiseksi kuulutus lunastuslupahakemuksesta on ollut nähtävillä Maanmittauslaitoksen verkkosivuilla 24.2 -7.4.2025 sekä ilmoitus hakemuksesta on julkaistu Kymen Sanomissa 27.2.2025. Ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu myös Kotkan ja Haminan kaupunkien verkkosivuilla.

Selvitykset ja luvat

Energiavirasto on myöntänyt 27.9.2024 Kaakon Alueverkko Oy:n voimajohtohankkeelle Kymi-Keltakallio 2x110 kV sähkömarkkinlain (588/2013) 14 §:n mukaisen hankeluvan.

FCG Finnish Consulting Group Oy on laatinut hankkeesta ympäristöselvityksen 15.10.2024. Sen liitteenä on kartta arvokohteista, sääksi ja muut petolinnut – selvitys, kirjoverkkoperhosselvitys ja arkeologinen inventointi raportti, joka on valmistunut 5.11.2024. Ympäristöselvityksessä on todettu johtoalueen luontoarvot ja hankkeen vaikutukset. Hakijan mukaan selvityksessä esiin nousseet asiat on huomioitu linjan suunnittelussa.

Traficom on antanut 11.6.2025 luvan voimajohtopylvään (lentoesteen) asettamiseen.

Viranomaisten ja yritysten kuuleminen

Hakemuksen liitteenä on lausunnot Kotkan ja Haminan kaupungeilta, Kymenlaakson liitolta, Kymenlaakson museolta, Finavia Oy:ltä, Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta, Väylävirastolta, Gasgrid Finland Oy:ltä ja Fingrid Oy:ltä.

Maanmittauslaitos on vielä varannut museolle, Kotkan ja Haminan kaupungeille, Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle, Kymenlaakson liitolle ja Väylävirastolle mahdollisuuden täydentää aikaisempaa lausuntoaan.

Lausunnot

Kotkan kaupunki on todennut 14.3.2024, ettei sillä ole lausuttavaa voimajohtohankkeesta.

Haminan kaupunki toteaa lausunnossaan 25.3.2024, että voimajohtohankkeella on vain vähäinen vaikutus maankäyttöön. Kaupungilla ei ole huomautettavaa sähkölinjan sijaintiin tai rakentamiseen.

Kymenlaakson liitto toteaa lausunnossaan 22.3.2024, että suunnitteilla olevan voimajohtohakkeen alueella on voimassa Kymenlaakson maakunta-

kaava 2040. Liitto korostaa, että maakuntakaavan merkinnät sekä niitä koskevat suunnittelumääräykset tulee ottaa huomioon alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Kymenlaakson liitto katsoo, että suunnitellun johtohankkeen sijoittuessa olemassa olevaan voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettuun johtokäytävään, ei hanke ole ristiriidassa maakuntakaavassa osoitetun maankäytön kanssa. Kymenlaakson liitto pyytää kuitenkin kiinnittämään hankkeen suunnittelussa erityistä huomiota kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaalimiseen sekä merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyttämiseen maakuntakaavassa osoitetun kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeän Ylänummen maakunnallisen maisema-alueen osalta.

Kymenlaakson museo on antanut lausunnon 21.3.2024. Lausunnossa museo on edellyttänyt, että rakennettavan uuden voimajohdon alueella suoritetaan arkeologinen yleisinventointi, johon tulee sisällyttää arkistotoselvitys. Inventointi suoritettiin 31.7-1.8.2024 ja siitä laadittiin raportti: Kotka-Hamina, Voimajohtolinjan arkeologinen inventointi 2024 (K. Luoto/ Heilu Oy). Lausunnossaan 7.4.2025 museo toteaa raportin olevan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta riittävä pohja voimajohdon sijoittamisen ja rakentamisen suunnittelulle. Arkeologisille lisäselvityksille ei ole museon mukaan enää hankkeessa tarvetta.

Museon 7.4.2025 antaman lausunnossa todetaan, että voimajohtoalueella sijaitsee inventoinnin perusteella seitsemän arkeologista kohdetta. Kohteista Aittariutat 1, Aittariutat 2, Aittariutat 3 ja Kortemurronsuo ovat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, joihin kajoaminen ilman viranomaisen myöntämää lupaa on kielletty. Mäyränmäen irtolöytöpaikka on tutkittu vuoden 2024 inventoinnin yhteydessä, eikä sillä ole sen vuoksi vaikutusta hankkeeseen. Kohteet Mäyränmäki 2 ja Päärnilä ovat muita kulttuuriperintökohteita, jotka eivät ole muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Alueidenkäyttölain (132/1999) perusteella ne on kuitenkin otettava huomioon maankäytön suunnittelussa niiden historiallisen merkityksen takia. Historiallisen ajan kylätontti Päärnilälle on vuoden 2024 inventoinnissa määritetty aluerajaus, jonka mukaan se ei ulotu hankealueelle eikä sillä tästä syystä ole vaikutusta hankkeeseen.

Museo toteaa, että mikäli hankkeen yhteydessä kulttuuriperintökohteen Mäyränmäki 2 alueella tehdään maahan kajoavia toimenpiteitä, tulee Kymenlaakson museolle varata mahdollisuus dokumentoida kohde ennen töiden aloittamista. Museo toteaa, että voimajohtohankkeen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee pyrkiä ensisijaisesti välttämään ratkaisuja, joissa arkeologisten kohteiden säilyminen vaarantuu. Museo muistuttaa, että mikäli rakennushanke edellyttää kajoamista kiinteään muinaisjäännökseen, tulee hankkeen toteuttajan hakea tähän muinaismuistolain (295/1963) nojalla myönnettävää kajoamislupaa Museovirastolta.

Rakennetusta kulttuuriympäristöstä museo on lausunut 21.3.2024, että nykyinen voimajohtolinja on ollut paikoillaan vuosikymmeniä ja nyt suunniteltu saneeraus ei oleellisesti muuta linjan sijaintia. Museo katsoo, että suunnitelmassa esitetty voimalinjan rakentaminen ei merkittävästi muuta linjan sijaintialueiden maisemia. Museo on antanut vielä lausunnon 7.4.2025 ympäristöselvityksen valmistumisen jälkeen. Museo puoltaa suunnitelmaa voimajohtopylväiden jännevälien pidentämisestä, pylväiden määrän vähentämisestä ja pylväiden sijoittamista muualle kuin pellolle. Museo katsoo, että voimajohtolinjan uudistamisesta johtuvien maisemavaikutusten vähentäminen on tärkeää sekä avoimilla peltoalueilla että asuinalueiden läheisyydessä.

Finavia Oyj on antanut lausunnon 21.3.2024. Lausunnossa Finavia toteaa, että mikäli esitetyllä reittiosuudella voimajohtolinjan pylväiden suurin korkeus on alle +300 m AMSL (keskimääräisestä merenpinnasta), ei hankkeen toteuttamiselle esitettyjen suunnitelmien mukaisesti ole estettä Finavian puolesta. Finavia kuitenkin muistuttaa, että lausuntopyynnössä esitetty voimajohtolinja sijaitsee kokonaisuudessaan alueella, jossa yli +30 m AGL (maanpinnasta) korkeuteen ulottuvat pylväät ja/tai pylväiden/johtojen asentamiseen käytettävät laitteet, rakenteet tai menetelmät edellyttävät ilmailulain (864/2014) 158 §:n mukaisen lentoesteluvan.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue on toimittanut lausunnon 27.3.2024. Lausunnossa muistutetaan, että valtatie 15 ympäristössä tulee huomioida erikoiskuljetukset. Erikoiskuljetusten osalta mitoittavana tekijänä käytetään suurten erikoiskuljetusten verkossa (SEKV-verkossa) käytettyä mitoitusperustetta 7 x 7 x 40 metriä.

Vastuualueen lausunnon mukaan pylväiden mitoituksen ja sijoituksen tulee mahdollistaa em. kokoisen kuljetuksen mahtuminen kulkemaan vt 15 parantamissuunnitelman, Vt 15 parantaminen välillä Kotka (Rantahaka) - Kouvola (Tykkimäki), mukaisessa pystytasauksessa. Valtatie 15 tiesuunnitelma on saanut hyväksymispäätöksen 14.3.2024 Liikenne ja viestintävirasto Traficomissa. Voimajohto on ulotettava roikkumat huomioiden siten, että se ei haittaa valtatie 15 erikoiskuljetuksia parantamishankkeen toteutuksen jälkeisessä tasauksessa.

ELY-keskus muistuttaa, että suoja-alue maantieverkon valta- ja kantateillä on 30 metriä ja niitä alemmalla tieverkolla 20 metriä. Johtokäytävä ei saa sijoittua tiealueelle eikä maantien suoja-alueelle. Myöskään pylväitä ei saa sijoittaa maantien suoja-alueelle. Johtolinjan pylväiden ja harusten osalta tarkempaa sijoittumista maantiehen nähden voidaan arvioida vasta johtosuunnitelmien tarkentuessa pylväspaikkojen osalta.

Liikenteen törmäysturvallisuus huomioiden Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue vaatii, että pylväät ja harukset tulee sijoittaa maanteiden suoja-alueiden ulkopuolelle. Tarkemmat johtosuunnitelmat tulee toimittaa Kaakkois-Suomen ELY-Keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue tarkastettaviksi. Lausunnon mukaan voimajohtolinjan rakentaminen ei saa vahingoittaa eikä aiheuttaa haittaa tien kuivatus- ja viemärijärjestelmille.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunnossa 27.3.2024 kannatetaan liito-oravaselvitys ja kirjoverkkoperhos-selvityksen tekemistä. Lausunnossa vastuualue toteaa, että voimajohtolinja kulkee kahdessa kohtaa maakunnallisesti arvokkaan Ylänummen maisema-alueen poikki pääosin avoimessa peltomaisemassa. Erityisesti näillä osuuksilla pylvästyyppeihin ja pylväiden sijoitteluun tulee lausunnon mukana kiinnittää erityistä huomiota maisemavaikutusten kannalta. Avoimilla peltoaukeilla kulkevilla osuuksilla johtimiin on syytä asentaa lintujen törmäyksiä vähentävät lintuesteet, joiden valinnassa on hyvä kiinnittää huomiota myös maisemaan sopeutumiseen.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on täydentänyt lausuntoaan 27.3.2025. Lausunnossaan ELY-keskus toteaa kaksi seikkaa, jotka tulee huomioida hankkeen toteutuksessa: Linnuston osalta huomioitavaa on sääksen, huuhkajan ja muun linnuston pesimäajan rauhoittaminen. Kaikki rakentaminen ja liikkuminen sääksen pesän häiriövyöhykkeellä (500 m) tulee ajoittaa lajin pesimäajan 1.4.–15.9. ulkopuolelle. Huuhkajan esiintymisalueella toimintaa tulee välttää 1.4.–15.7. välisenä aikana. Kaikki rakentaminen suositellaan mahdollisuuksien mukaan ajoitettavan yleisen pesimäajan 15.4.–31.7. ulkopuolelle. Vähäjärven suolampi voisi soveltua viitasammakon lisääntymispaikaksi. Lisääntymispaikan hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Lisäksi Vähäjärvi on vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittama enintään yhden hehtaarin kokoinen lampi, jonka luonnontilan vaarantaminen on kiellettyä. Ympäristöselvityksessä esitetyt toimet Vähäjärven suolammen huomioimiseksi säilyttävät sen luonnontilaisena, eikä mahdolliselle viitasammakon lisääntymispaikalle kohdistu näin vaikutuksia. Toimet Vähäjärven suolammen ympäristössä on toteutettava viitasammakon kutuajan huhti-toukokuun ulkopuolella.

Fingrid Oyj on antanut 20.3.2025 ns. risteämislausunnon. Suunniteltu 2x110 kV:n ilmajohto Keltakallio–Kymi sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kV:n voimajohdon Kymi–Yliskälä rinnalle pylväsvälillä 2–8. Fingrid toteaa, että rakennettavan ilmajohdon liittymisestä Kymin sähköasemalle, sijoittumisesta sähköasemalueelle ja sen ympäristöön sekä mahdollisista johtojärjestelyistä on sovittava yhtiön kanssa erikseen. Fingrid listaa lausunnossaan asiat, jotka tulee ottaa huomioon linjan rakentamisessa (etäisyys 400 kV:n voimajohdosta, vaarajännitetarkastelu, maadoitukset, työskentely johtoalueella). Fingrid muistuttaa myös linjan rakentamisen jälkeen sille toimitettavista dokumenteista.

Väylävirasto on lausunut 23.2.2024 ja 13.12.2024 voimajohdon rakentamisesta ja sijoittamisesta rautatiealueelle. Lausunnoissa on annettu ohjeita rautatiealueen ja sen suoja-alueen käyttämistä ja työskentelystä siellä sekä vaatimuksia johtojen ja pylväiden sijoittelusta. Väylävirasto on vielä selvittänyt lausuntoaan 5.5.2025 ja todennut, ettei voimajohdon reitillä ole mitään sellaista mikä estäisi Väyläviraston osalta lunastusluvan myöntämisen.

Gasgrid Oyj toteaa lausunnossaan 18.12.2024 toimenpiteet, joilla johtohanke on toteutettavissa. Yhtiö korostaa, että Kaakon Alueverkko Oy on velvollinen toimittamaan lausunnon liitteineen asianosaisten käyttöön. Lausunto liitteineen on oltava myös nähtävillä paperikopiona työmaalla ja esitettävä sitä pyydettyä.

Jouni Ruotsalainen kiinteistöltä 285-427-10-84 on todennut lausunnossaan 3.4.2025, että kaikessa linjan rakentamis-, kunnostus-, ylläpito- ja purkutöissä tulee huomioida kiinteistöllä oleva puusto. Puustoa ei saa poistaa, harventaa, kaataa, lyhentää tai muutenkaan vahingoittaa. Puusto tulee pysyä säilyttämään sellaisena kuin se kyseisten töiden aikana on. Ruotsalainen perustelee tätä sillä, että johtoalue kulkee hänen pihansa halki kuluttaen merkittävän osan piha-alueesta. Ruotsalaisen mukaan hänen olohuoneensa on johtoalueella. Johtoalue kulkee olohuoneeni halki. Ruotsalainen kertoo, että johtoalueen isoa puustoa on lyhennetty alueen ylläpitäjän toimin noin 5 vuotta sitten tehdyn alueen levennyksen yhteydessä. Ruotsalainen katsoo, että sen johdosta puusto on vaurioitunut siinä määrin, että osa puista on kuivunut ja hän on menettänyt omaisuuttaan.

Ruotsalainen toteaa, että hänen kiinteistönsä sekä naapurikiinteistöjen 285-427-10-126 ja 285-427-10-128 kohdalla johtoaukealla on matalaa, latvottua puustoa. Tällä latvotulla puustolla on Ruotsalaisen mukaan olennainen merkitys tiepölyn sitomisessa ja tiepölyn leviämisen ohjaamisessa. Tämä puusto vaikuttaa myös merkittävästi asumisviihtyisyyteen luoden tieltä lähes riittävän näkösuojan Ruotsalaisen kiinteistölle. Pystyssä oleva puusto luo Ruotsalaisen mukaan myös hidasteen tiealueen ulkopuolisille kulkijoille, mahdollisille häiriköille, tihutyön tekijöille ja varkaille. Ruotsalainen katsoo, että nämä tapaukset ovat lisääntyneet menneinä vuosina.

Ruotsalainen toteaa, että johtoaukean latvottu puusto on saatu säilytettyä hyvässä yhteisymmärryksessä johtoaluetta kunnossapitävän yrityksen ja johtoyhtiön kanssa. Kiinteistöjen omistajat ovat lupautuneet omatoimisesti ja omalla kustannuksella (talkootyöllä) pitämään puuston riittävän matalana. Hoitotyötä tehdään vuosittain loppukesästä ja syksyllä. Ruotsalainen katsoo tämän hoitotyön onnistuneen tähän saakka. Ruotsalainen sanoo olevansa jatkossakin valmis ylläpitämään johtoaukean puuston kohtuullisessa korkeudessa sekä oman ja naapureiden kiinteistöjen alueella. Latvottu puusto on matalammalla kuin tien vieressä kulkevan valaistuksen valopylväät. Ruotsalainen kertoo keskustelleensa asiasta naapurikiinteistöjen edustajan kanssa. Ruotsalainen vaatii, että johtoaukealla olevat matalat rakennukset tulee pysyä säilyttämään nykyisillä paikoillaan. Ruotsalainen perustelee tätä sillä, että ne ovat matalammalla kuin alueen latvottu puusto ja kiinteistöni asuinrakennus.

Hakijan vastine

Kaakon Alueverkko Oy toteaa vastineessaan 23.5.2025 seuraavaa:

Fingrid Oyj nosti esiin lausunnossaan teknisiä seikkoja liittyen Fingrid Oyj:n voimajohtoon ja maadoituksiin, vaarajännitteisiin sekä rakentamisen jälkeiseen dokumentaatioon. Huomioimme lausunnossa esitetyt vaatimukset ja kyseinen lausunto AC-1887-8-35 tulee liitteeksi Kymi-Vehkalahti-Keltakallio 2x110 kV urakkadokumentteihin.

Hankkeen toteutuksessa huomioidaan Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa esitetyt asiat liittyen luontoarvoihin. Erityiskohteista on laadittu kohdekortit, joita noudatetaan rakentamisen ja kunnossapidon aikana ja tullaan liittämään urakkadokumentteihin valitulle urakoitsijalle.

Kymenlaakson museon lausunto liitetään urakkadokumentteihin liitteeksi ja siinä edellytetyt velvoitteet kulttuuri- ja muinaisjäännöskohteiden osalta tullaan huomioimaan siinä esitetyllä tavalla. Uusittavan voimajohtoon ei ole tekemässä rakentamiseen liittyviä töitä kulttuuriperintökohteen Mäyrämäki 2 alueella. Erityiskohteista on laadittu kohdekortit, joita noudatetaan rakentamisen ja kunnossapidon aikana ja tullaan liittämään urakkadokumentteihin valitulle urakoitsijalle.

Jouni Ruotsalaisen lausuntoon Kaakon Alueverkko Oy toteaa, että se on tehnyt raivaussopimuksia johtoalueen ylläpidosta maanomistajien kanssa. Raivaussopimukset ovat aina erillisiä sopimuksia, jotka tehdään maanomistajan kanssa ja ne eivät vaikuta lunastusluvassa määrättyihin ehtoihin tai verkkoyhtiön oikeuksiin. Raivaussopimusten puitteissa voivat maanomistajat hoitaa johtoalueen raivausta myös talkootyönä. Verkkoyhtiö voi tehdä myös erilliset sopimukset naapurikiinteistöjen kanssa tai purkaa heitä koskevan raivaussopimuksen, mikäli he näin haluavat. Mikäli raivaussopimuksessa esitettyä kasvuston korkeutta ei noudateta, on verkkoyhtiöllä oikeus hoitaa johtoalueen raivaus normaalin kunnossapidon puitteissa, jotta sähköturvallisuuteen liittyvät velvoitteet täyttyvät. Johtoalueella sijaitsevat rakennelmat ovat mahdollisia, mikäli ne täyttävät sähköturvallisuusstandardeihin liittyvät velvoitteet etäisyyksien ja korkeuksien osalta sekä mahdollisesti tarvittavat rakentamiseen liittyvät velvoitteet, joiden osalta kantaa ottaa Kotkan kaupungin rakennusvalvonta. Rakentamisvaiheen aikana verkkoyhtiö pyrkii välttämään alueen kasvustoon kohdistuvaa muutosta, mutta rakennusteknisesti ja turvalliseen rakentamiseen liittyen voidaan joutua toteuttamaan raivauksia tai kaivuutöitä johtoalueella. Kyseisen kiinteistön osalta on raivaussopimusta tarjottu 13.9.2022. Kiinteistöjen omistajille tullaan tarjoamaan raivaussopimusta johtoalueen ylläpidon osalta.

KÄSITTELYRATKAISU *Perustelut*

Maanmittauslaitos on toimivaltainen ratkaisemaan lunastuslupan, kun lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan yrityksen rakentamista varten ja lunastuslupaa ei vastusteta tai kyseessä on yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus. Jos Maanmittauslaitos ei ole toimivaltainen käsittelemään lunastuslupaa, on sen siirrettävä asia valtioneuvostolle.

Lunastuslain esitoissa (HE 33/1996) yleisen ja yksityisen edun kannalta vähemmän tärkeinä hankkeina mainitaan olemassa olevien linjojen korjaus- ja perusparannushankkeet ja niiden vaatimat vähäiset lisäaluelunastukset ja vähäiset käyttöoikeuden laajennukset.

Jouni Ruotsalaisen lausunto voidaan tulkita lunastuslupaa vastustavaksi.

Olemassa olevan voimansiirtolinjan uusimistarve on saanut Kaakon Alueverkko Oy:n hakemaan lunastuslupaa. Nykyinen vanhimmilta osin 1950-luvulla rakennettu 110 kV voimajohto puretaan pois ja sen tilalle rakennetaan uusi 2x110 kV voimajohto. Aiemmat lunastusluvut voimansiirtolinjaa varten rajoittavat kiinteistöjen käyttöoikeuksia jo ennestään. Uusittava voimajohto on tarkoitus sijoittaa vanhan paikalle. Uutena käyttöoikeuden rajoituksena joihinkin kiinteistöihin kohdistuisi reunavyöhykkeen rajoitukset. Muutos koski niitä alueita, jotka aikaisemman lunastuksen aikaan ovat muuta kuin metsää. Myös rakennusrajoituksen ulottuvuus levenee.

Lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan rakentamista varten. Kyseessä on linjan perusparannushanke, joka vaatii vain vähäisiä käyttöoikeuksien laajennuksia verrattuna aikaisempaan lunastukseen. Maanmittauslaitos katsoo, että kyseessä on yleisen ja yksityisen edun kannalta vähemmän tärkeä hanke. Näin ollen Maanmittauslaitos on toimivaltainen ratkaisemaan lunastuslupan vastustavasta lausunnosta huolimatta.

Päätös

Maanmittauslaitos on toimivaltainen ratkaisemaan haetun lunastuslupa-asian.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslain (603/1977) 5 § 2. mom

ASIAN RATKAISU *Perustelut*

Yleistä

Lunastuslain 4.1 §:n mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastuslupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla (vaihtoehtosedellytys)

taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle tuleva haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty (intressivertailuedellytys).

Yleisen tarpeen vaatimus

Lunastamisen perusedellytys on yleisen tarpeen vaatimus, joka perustuu lunastuslain 4.1 § lisäksi perustuslain 15 §:n omaisuussuojasäännöksen.

Yleisen tarpeen vaatimuksen täyttymistä ei ole lunastuslain esitöissä tai oikeuskirjallisuudessa tarkasti määritelty vaan yleisen tarpeen edellytyksen täyttymisen on katsottu tapahtuvan tapauskohtaisella harkinnalla ottaen huomioon kunakin ajankohtana vallitsevat olosuhteet ja arvostukset ja näiden varassa muodostunut käytäntö. Yleinen etu ei kuitenkaan ole sama kuin julkinen käyttö, eli yleinen etu voi täytyä myös muulloin kuin julkisyhteisölle lunastettaessa. Toisaalta, vaikka lunastaja olisikin yksityinen yhteisö, tulisi lunastuksen tarkoituksen liittyä yhteiskunnan tehtävistään. Ollakseen yleisen tarpeen vaatima, lunastuksen tulisi hyödyttää joko suoraan tai välillisesti epälukeista ihmisjoukkoa, ei vain tiettyä pientä ihmisryhmää.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä, että väylämäiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen edellytyksen. Tässä tapauksessa yleisen tarpeen edellytyksen täyttymistä puoltaa se, että hakemuksen kohteena oleva voimanjohto on suurjännitelinja (110 kV).

Hakija perustelee hanketta sillä, että Keltakallion teollisuusalueelle suunniteltu akkuteollisuuden toiminta kasvattaa merkittävästi sähkötehon tarvetta alueella. Lisäksi vanhat puurakenteiset pylväävät ovat käyttöikänsä lopussa, ja saneeraus on tarpeen sähkönsiirron varmistamiseksi. Hakijan mukaan johdon uusimisella turvataan alueen nykyinen sähkösaanti ja mahdollistetaan lähitulevaisuudessa tarvittava siirtokapasiteetin lisäys.

Maanmittauslaitos toteaa, että tässä lunastushankkeessa lunastuslain 4.1 §:n mukainen yleisen tarpeen edellytys täyttyy.

Vaihtoehtoedellytys

Vaikka lunastus olisikin yleisen tarpeen vaatima, ei lunastuslupaa silti saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla.

Ajatus vaihtoehtoedellytyksessä on, ettei lunastusta saa liioitella vaan on käytettävä maanomistajan oikeusasemaan mahdollisimman vähän puuttuvaa keinoa, jolla lunastuksen tarkoitus kuitenkin voidaan saavuttaa. Normaalisti vaihtoehtoedellytys lunastuksissa vaatii näyttöä siitä, että lunastaja on pyrkinyt ensin toteuttamaan hankettaan vapaaehtoisin keinoin eli sopimuksin. Hakemuksen mukaan hakija on pyrkinyt tekemään johtoalueen maanomistajien kanssa sopimukset, joissa allekirjoittaneet ovat suostuneet

lunastukseen. Kaikkien maanomistajien kanssa sopimusta ei ole saatu tehtyä.

Maanmittauslaitos katsoo, että haetut käyttöoikeuden rajoitukset ovat tämän tyyppisille hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Lunastuksen tarkoitusta ei voida yhtä sopivasti saavuttaa millään muulla tavalla ja lunastuslaissa mainittu vaihtoehtosedellytys täyttyy.

Intressivertailuedellytys

Lunastusta ei saa lunastuslain 4.1 §:n mukaan toimeenpanna, jos sen haitta yksityiselle edulle on suurempi kuin sen tuottama hyöty yleiselle edulle.

Yleiselle edulle tuleva hyöty on todettu arvioitaessa sitä, onko hanke yleisen tarpeen vaatima.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että yksityiselle edulle tulevaksi haitaksi ei voida laskea lunastuksen aiheuttamia suoranaisia taloudellisia menetyksiä, koska ne korvataan täyden korvauksen periaatteella lunastustoimituksessa. Mahdollinen yksityiselle edulle tuleva haitta on jotain muuta.

Lunastusluvan myöntämisestä käynnistyy Maanmittauslaitoksessa lunastustoimitus, jossa puolueeton lunastustoimikunta toteaa kiinteistöittäin käyttöoikeuden rajoituksissa tapahtuneet muutokset verrattuna aiempaan lunastukseen. Jos tapahtunut muutos on sellainen, että siitä aiheutuu kiinteistön omistajalle tai haltijalle taloudellista menetystä, lunastustoimikunta määrää siitä korvauksen. Korvausta voidaan määrätä mm. puustosta ja maisemahaitasta.

Hakemuksen liitteissä tai lausunnoissa ei ole tullut esille sellaisia haittoja, jotka estäisivät luvan myöntämisen.

Maanmittauslaitos katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle mahdollisesti koituva haitta.

Johtopäätökset

Maanmittauslaitos katsoo lunastettavan hankkeen olevan yleisen tarpeen vaatima eikä sitä voida panna toimeen yhtä sopivasti muilla keinoilla ja sen yleiselle edulle tuoma hyöty on suurempi kuin sen yksityiselle edulle tuottama haitta on.

Näin ollen lunastusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät ja lupa voidaan myöntää haetun mukaisesti.

Ennakkohaltuunottolupa

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, hakija voi saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa.

Hakija on pyytänyt ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä. Hakija on sitoutunut maanomistajien kanssa tekemissään sopimuksissa hakemaan lunastuslain mukaista ennakkohaltuunottoa.

Maanmittauslaitos katsoo, että lupa ennakkohaltuunottoon voidaan myöntää.

Lunastuksen kohteen vahvistaminen lunastustoimituksessa

Hakija on hakemuksessaan pyytänyt, että lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti lunastustoimituksessa tarkemmin määritettäväksi. Näin voidaan menetellä, jos kyse on lunastuslain 9.4 §:n mukaisesta väylälunastuksesta ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lupavaiheessa riittävänä.

Maanmittauslaitos katsoo, ettei lunastettavan käyttöoikeusalueen yksityiskohtainen osoittaminen ole tarpeen. Alueen rajausta voidaan siten jättää vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää Kaakon Alueverkko Oy:lle luvan hakemuksessa tarkoitetulla tavalla lunastamalla rajoittaa käyttöoikeuksia pysyvästi.

Lunastus koskee hakemuksen liitteessä 3 (päivitetty 14.2.2025) mainittuja kiinteistöjä Haminan ja Kotkan kaupungeissa.

Lunastettavat käyttöoikeuden rajoitukset on todettu tämän asiakirjan kohdassa "Käyttöoikeuden rajoitus".

Hankkeen toteuttavan tahon on oltava tietoinen muissa laeissa (mm. muiden maanmittauslain, luonnonsuojelulaki, vesilaki) olevista määräyksistä, asetuksista rajoituksista ja vaatimuksista alueen käytölle ja ne on otettava huomioon linjan rakentamisessa. Sama koskee myös eri virastojen, viranomaisten ja toimijoiden ohjeita ja määräyksiä.

Hakijalle myönnetään lunastuslain 58 §:n mukainen lupa ennakkohaltuunottoon.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa määrittäväksi.

Tässä päätöksessä mainittujen oikeuksien lunastamisen toimeenpano samoin kuin korvausten käsittely tapahtuu lunastuslain mukaisessa lunastustoimituksessa. Lunastustoimitus laitetaan vireille viran puolesta mahdollisimman pian.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslaki 4 §, 10 §, 58 §

KÄYTTÖOIKEUDEN RAJOITUS

Johdon omistajalla on sähkön ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, korjaamista, uusimista, käyttöä, kunnossapitoa ja tarkastamista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla voimansiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen.
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille.
- 3) pitää johtoaukea vapaina puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon.
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu. Rakentamisraja sijaitsee reunavyöhykkeen ulkoreunassa.
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat, niin että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) merkitä ne reunavyöhykkeellä sijaitsevat ja erityisestä syystä myös johtoaukean ulkopuolella kasvavat puut, jotka mittansa vuoksi voivat olla vaarallisia johdon säilymiselle sekä kaataa tällaiset puut, ellei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) johdon omistajan lukuun työskenteleville henkilöille on oikeus jalan tai ajoneuvoilla liikkua johtoaluetta pitkin pylväältä toiselle sekä sitä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoalueella olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä ja käyttää hyväkseen johtoalueelle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä tai muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys mitataan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla kokonaisuudessaan ei saa ilman rakennuttajan erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
Rakennusraja sijaitsee reunavyöhykkeen ulkoreunassa. Kymi-Vehkalahti: 23 metrin etäisyydellä johdon keskilinjasta. Vehkalahti-Keltakallio: 25 metrin etäisyydellä johdon keskilinjasta.
- 5) Molemmiin puolin johtoaukeaa olevilla 10 metrin levyisillä reunavyöhykkeillä kasvava puu saa johtoaukean reunassa olla enintään 10 m pituinen ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa pitempi kuin puun etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla tai sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossapidolle.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen lopussa.

Maanmittauslaitos

Allekirjoitettu sähköisesti
Tero Väyrynen
Vastuualuepäällikkö

Allekirjoitettu sähköisesti
Anna Maria Mäenpää
Maanmittausinsinööri (DI)

JAKELU

Kaakon Alueverkko Oy
Jaana Aalto/Despro Engineering Oy
kiinteistöjen omistajat
Finavia Oyj
Fingrid Oyj
Gasgrid Finland Oy
Haminan kaupunki
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kotkan kaupunki
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson museo
Väylävirasto

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kirjallisella valituksella hallinto-oikeudelta. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajan kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hallinto-oikeutena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus. Sen yhteystiedot ovat:

postiosoite:	PL 1744, 70101 Kuopio
käyntiosoite:	Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
puhelin:	029 56 42500
sähköpostiosoite:	ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaanti-päivää ei lueta määräaikaan. Tiedoksisaanti tästä päätöksestä katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun kuulutus myönnetystä lunastusluvasta on julkaistu Maanmittauslaitoksen verkkosivuilla (<https://www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset>). Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtionneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: <http://www.oikeus.fi>